

Voor een dorp

dat we door willen geven

Verkiezingsprogramma 2018-2022 CDA Oegstgeest

Inhoudsopgave

Voorwoord van de lijsttrekker	3
Leeswijzer	4
DEEL I: Waar mag u bij ons op rekenen?	5
Het CDA kiest voor Oegstgeest!	5
Een eigen identiteit in een sterke regio	5
Samenlevingsgericht werken	5
Zorg voor elkaar	6
Betrouwbaar, transparant, solide	6
Een zelfbewust dorp, midden in de maatschappij	6
DEEL II: Wat willen we in ieder geval bereiken?	7
Toekomstvisie	7
Gemeenteschuld verder omlaag	7
Transparantie besluitvorming	7
Samenwerking Leidse regio	8
Burgerparticipatie	8
De deur van de gemeente staat altijd open	9
Veiligheid	9
Zondag als waardevolle dag	9
Lang leve de lokale cultuur en geschiedenis	10
Hup, sport!	10
Het Dorpscentrum	11
Vrijwilligerswerk nog leuker en vooral makkelijker maken	11
Integratie	11
Tegenprestatie naar vermogen	12
Eigen bijdragen	12
Passend minimabeleid	13
Oog voor problematische schulden	13
Weg met eenzaamheid	13
Ondersteunen van mantelzorgers	14
Een kindvriendelijk dorp	14
Zorgen voor jeugd en gezin	15
Regie over eigen zorg en leven	16
Veiligheid en toegankelijkheid van stoepen en straten	16
Duurzaamheid	17
Passende verbouw en nieuwbouw	18
Een groen dorp is een zaak van ons allemaal	18
Busverbindingen in Oegstgeest	19
Brug in Poelgeest	19
Bereikbaarheid Nieuw Rhijngeest en Buitenlust	19
Steunen van lokale ondernemers	20
Gratis parkeren	20
Vlieghinder	20

Voorwoord van de lijsttrekker

We wonen in een mooi dorp, vindt u ook niet? Oegstgeest is groen, heeft karakter. Steden, stranden en polders zijn vlakbij. Onze kinderen mogen rekenen op uitstekend onderwijs en een veilige omgeving. Zorg en sportvoorzieningen zijn van hoge kwaliteit. Duizenden vrijwilligers zetten zich in om van Oegstgeest 'ons dorp' te maken. Hoe zorgen we dat het hier over tien, twintig jaar minstens net zo fijn wonen is? Dát is de kern van onze opdracht: samen werken aan een dorp dat morgen beter en sterker is dan vandaag.

Het CDA Oegstgeest bouwt met dit verkiezingsprogramma voort op wat we de afgelopen vier jaren met elkaar hebben bereikt. Vier jaar geleden wilden we de gemeenteschuld aanpakken. Gelukt: de schuld is gehalveerd van 100 naar 51 miljoen euro. We wilden investeren in sport, verenigingen en vrijwilligers. Gelukt: het zwembad is gerenoveerd, sportpark De Voscuyl wordt in nauwe samenwerking met verenigingen vernieuwd. We wilden betere zorg voor onze ouderen en jongeren. Gelukt: Oegstgeest wordt nu een dementievriendelijke gemeente, we strijden tegen eenzaamheid en we helpen mensen met schulden en minima beter. We wilden ruimte voor de samenleving, voor ondernemers die ons dorp bruisend maken, voor verenigingen waarin vrijwilligers samen het dorp mooier maken. Ook dat gaat goed: het MEOB-terrein wordt ontwikkeld, het Bio Life Sciencepark zorgt voor hoogwaardige banen en werkgelegenheid, het dorpscentrum is levendiger dan ooit, burgerinitiatieven zijn talrijk. We wilden een gemeente die maatschappelijk initiatief ondersteunt, in plaats van hindert, een gemeente die sámen met bewoners optrekt om hun groene leefomgeving te verbeteren, in plaats van voor hen beslist of tegenover hen staat in een rechtszaal. Ook op dat punt zijn resultaten geboekt, maar is nog werk aan de winkel.

In dit programma, dat mede tot stand is gekomen na gesprekken met verenigingen en maatschappelijke partners in ons dorp, leest u hoe wij doorbouwen op deze goede weg. Hoe we de financiën verder op orde brengen, zodat we in de toekomst nog steeds kunnen investeren in sport, groen, zorg en onderwijs. Hoe we een slag maken met de verduurzaming van Oegstgeest, op een verantwoorde manier. Hoe we de zorg voor ouderen en jongeren verder verbeteren. Hoe de gemeente maatschappelijke initiatieven en verenigingen beter kan ondersteunen en samen met hen op kan trekken. Hoe we sport en vrijwilligers verder helpen en mantelzorgers ondersteunen. Hoe we zorgen dat er meer woningen beschikbaar komen voor middeninkomens, senioren en starters. Hoe we werken aan goede samenwerking in de Leidse regio, zónder de eigenheid van ons dorp te verliezen. Hoe we werken aan een groen Oegstgeest en veilige straten voor onze kinderen.

Een team van 24 lokale CDA'ers staat te trappelen om de komende maanden met u in gesprek te gaan over onze én uw ideeën voor Oegstgeest. Het vermelden waard is dat de komende jaren de samenwerking met de ChristenUnie wordt voortgezet. Ook de komende vier jaar versterken enthousiaste en getalenteerde mensen uit deze partij het CDA-team

Wij hopen op uw steun op 21 maart, zodat wij vanuit een sterk CDA-geluid ook de komende vier jaar werk kunnen blijven maken van de toekomst van Oegstgeest. Helpt u mee? Houd onze Facebookpagina in de gaten, spreek ons aan op straat, Whatsapp of mail ons. Samen werken we aan een dorp dat morgen beter en sterker is dan vandaag!

Eibertjan van Blitterswijk
Lijsttrekker CDA Oegstgeest

Leeswijzer

Het CDA-verkiezingsprogramma bestaat uit twee delen. Het eerste is het algemene deel, de leidraad waarop de raadsleden kunnen terugrijpen als ze keuzes moeten maken over zaken die niet specifiek voorzien zijn. Het is ook de koers waaraan de kiezer ons herkent en waaraan wij mogen worden gehouden. Het tweede deel behelst een opsomming van punten waarvoor wij ons de komende raadsperiode in ieder geval zullen inzetten.

Waar mag u bij ons op rekenen? #1

Het CDA kiest voor Oegstgeest!

Niet alleen voor de fraaie wijken en lommerrijke lanen, waarin het groen, de rust en de bedrijvigheid elkaar op een prettige manier afwisselen, en waar het fijn wonen, sporten en ondernemen is. Het CDA Oegstgeest kiest vooral voor de mensen die met elkaar deze gemeente tot ons dorp maken. Honderden vrijwilligers zetten zich wekelijks belangeloos in. Buren en mantelzorgers zien om naar elkaar. Vele burgerinitiatieven worden opgericht. Het zijn deze mensen, jong en oud, die elkaar dagelijks vinden in de sport, cultuur, natuur, wijk, kerk of informele zorg die van Oegstgeest niet alleen een prachtig, maar vooral een krachtig dorp maken. En een sterke samenleving. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente die kracht bewaart en versterkt. Niet alleen, maar samen: samen voor een (nog) beter Oegstgeest.

Een eigen identiteit in een sterkere regio

Wij streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, met bereikbare volksvertegenwoordigers. Maar we kijken ook met open vizier naar de wereld om ons heen. Het is in het belang van ons dorp om de kracht van de regio nog beter te benutten. Op het gebied van veiligheid, economie, werkgelegenheid, zorg, mobiliteit, duurzaamheid en bedrijfsvoering werkt de gemeente al op allerlei manieren samen. Dat is niet voor niets: verschillende thema's vragen om een andere schaal en vorm. Waar dat kan maken we de samenwerking effectiever. Daarbij kijken we als eerste naar de Leidse regio.

Juist nu we steeds meer regionaal samenwerken, is het van belang om de Oegstgeester identiteit te versterken. Om specifieke problemen gericht aan te pakken en lokale kansen te kunnen blijven benutten, willen we zelf zeggenschap houden over onze woonomgeving, het groen daarin, het lokale verenigingsleven, de drempels in onze wijken, de verkeersveiligheid rondom onze scholen en de zorg dichtbij huis. Alleen zo kunnen we een antwoord geven op de complexe vragen van onze tijd en de kracht van ons dorp zo goed mogelijk benutten.

Samenlevingsgericht werken

Voorzieningen als wegen, afvalinzameling, riolering, onderwijshuisvesting en de dienstverlening aan burgers en ondernemers moeten altijd op orde zijn. Daar mag u bij het CDA Oegstgeest op rekenen. Maar de gemeente is naast de manager van publieke voorzieningen ook een spil in onze gemeenschap. Wij geloven echter niet in een alwetende overheid die bepaalt wat goed voor u is. En ook niet in een overheid die elk risico en detail denkt te kunnen regelen. Wij willen de Oegstgeester samenleving helpen door ruimte te geven en regels te schrappen, en hebben ook de moed iets niet te doen. De gemeente staat in dienst van de samenleving en durft los te laten. Denkt het gemeentebestuur een kans te zien voor een beter Oegstgeest? Dan overspoelt het de inwoners niet met ambtelijke plannen, maar wordt het dorp ingegaan om de beste oplossing te zoeken. Alleen dan kan de kracht van onze samenleving volledig worden benut. Hebben inwoners betere ideeën? Of willen inwoners de uitvoering van een gemeentelijke taak overnemen? Dan juichen we dat toe en kijken wat er mogelijk is.

Waar mag u bij ons op rekenen? #2

Zorg voor elkaar

We leven in een tijd waarin in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van mensen. De overheid trekt zich terug. Dit biedt ruimte aan de samenleving. Als iedereen die dat kan verantwoordelijkheid neemt voor zijn of haar eigen leven en dat van de mensen om hen heen, vormen we met elkaar die sterke samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten. Maar ook in Oegstgeest zijn er mensen die het niet altijd op eigen kracht redden. Bijvoorbeeld omdat ze een beperking hebben, zorg nodig hebben, met complexe schulden worden geconfronteerd of behoefte hebben aan sociaal contact. Voor deze mensen wil het CDA Oegstgeest klaar staan. Wij beseffen dat de gemeente een sleutelrol heeft om deelname aan de samenleving door iedereen mogelijk te maken. In de eerste plaats door te investeren in preventie, door mensen en organisaties te verbinden en door passende oplossingen mogelijk te maken.

Betrouwbaar, transparant, solide

In 2014 nam het CDA Oegstgeest de verantwoordelijkheid voor de toekomst van ons dorp. We troffen een gemeenteschuld aan van ruim 100 miljoen euro. Mede dankzij het solide CDA-beleid van de afgelopen jaren is die schuld gehalveerd en zijn de financiën inzichtelijker en beter beheersbaar geworden. Er is weer financiële ruimte ontstaan om een afweging te maken tussen behoud en verbetering van voorzieningen in het dorp, de lasten voor de inwoners en een verantwoorde schuld voor toekomstige generaties. Maar oplettendheid blijft geboden: de kosten van jeugdzorg blijven bijvoorbeeld moeilijk beheersbaar en het afschaffen van de precarioheffing raakt onze begroting. We staan voor betrouwbaar, transparant bestuur en solide financiën. Oegstgeest verdient ook de komende periode een gemeentebestuur dat verantwoord met de financiën omgaat.

Een zelfbewust dorp, midden in de maatschappij

Waarden en tradities doen er toe voor het CDA Oegstgeest. Het dorpse en historische karakter van Oegstgeest is onbetaalbaar. Dit moet worden bewaard, zonder kansrijke ontwikkelingen te blokkeren. Dat geldt voor onze monumenten, kastelen, landgoederen, ons groen en het rijke verenigingsleven. Er hoeft in een dorp als het onze geen tegenstelling te bestaan tussen tradities en een duurzame toekomst, economische ontwikkeling en demografische dynamiek, tussen het behouden van het groen, historische aangezichten en een beperkte toename van onze woningvoorraad. We waarderen de ondernemingszin van onze MKB'ers en ZZP'ers, zijn trots op toonaangevende en innovatieve instituten als Corpus en het Bio Science Park, verwelkomen expats, studenten én vluchtelingen. De combinatie biedt juist kansen voor een krachtig Oegstgeest. Wij streven naar een verbinding tussen mens, milieu en een eerlijke economie, tussen onze geschiedenis en nieuwe maatschappelijke waarden, zoals een duurzame woon- en leefomgeving.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #1

Toekomstvisie

De wereld om ons heen staat niet stil, ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. De in 2011 vastgestelde visie op de toekomst van ons dorp loopt tot 2020. Het CDA Oegstgeest staat voor een samenhangend en toekomstbestendig beleid waarbij actief rekening wordt gehouden met actuele ontwikkelingen. Daarom moeten we een actuele toekomstvisie hebben waaraan beleid en investeringen kunnen worden getoetst.

- ✓ In 2019 heeft Oegstgeest een actuele visie op de ontwikkeling van het dorp voor wat betreft het versterken van de identiteit, regionale samenwerking, wonen en groen, economie en werkgelegenheid, de sociale en fysieke infrastructuur en de zorg.
- ✓ De toekomstvisie is het resultaat van een intensief overleg met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Gemeenteschuld verder omlaag

Onder leiding van de CDA-wethouder Financiën is de gemeente er in de afgelopen periode in geslaagd de gemeenteschuld te halveren. Maar dat mag geen aanleiding geven om tevreden achterover te leunen. Als de rente stijgt of zich tegenvallers voordoen, is er minder geld voor zorg, onderwijs, groen, sport en andere voorzieningen. Daarnaast moeten we denken aan toekomstige generaties, we werken aan een dorp dat we door willen geven.

- ✓ We kiezen voor verdere afbouw van de schuld: gestaag en evenwichtig, met oog voor de maatschappelijke effecten.
- ✓ Als het niet echt noodzakelijk is verhogen we de onroerendezaakbelasting (ozb) niet meer dan met het inflatiecijfer.
- ✓ Meevallers gebruiken we in beginsel om de schuld sneller af te lossen.
- ✓ We sparen voor gewenste investeringen, streven naar een overschot op de begroting en waken voor een optimistische inschatting van risico's.
- ✓ De gemeente zorgt ervoor dat zij geen geld van bijvoorbeeld de Europese Unie, het Rijk, de Provincie en derden laat liggen door adequate expertise te organiseren.

Transparante besluitvorming

Een gemeente die in dienst staat van de samenleving opereert in openheid. Als toch geheimhouding nodig is, is dat wat ons betreft altijd tijdelijk en met een duidelijke reden.

- ✓ Na de verkiezingen wil het CDA Oegstgeest een raadsvergadering houden waarin de nieuwgekozen raad met frisse blik naar alle geheime stukken kijkt en bepaalt welke geheim moeten blijven en welke openbaar kunnen worden.
- ✓ Declaraties van bestuurders en de ambtelijke top worden op de website bekendgemaakt; dit vragen we ook van samenwerkingen waarin we deelnemen.
- ✓ Ook is op de website te vinden welke instellingen subsidie ontvangen en voor welke doelen.
- ✓ Data die de gemeente produceert worden zoveel mogelijk beschikbaar gesteld, zodat inwoners, ondernemers en andere organisaties er gebruik van kunnen maken.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #2

Samenwerking Leidse regio

Nut en noodzaak van samenwerking binnen de Leidse regio staan voor het CDA Oegstgeest buiten kijf. Wat ons betreft is deze samenwerking gericht op het oplossen van de concrete knelpunten die zijn geformuleerd in de gezamenlijke visie die in de regio is vastgesteld. Keuzes voor manieren van samenwerking volgen daarbij de inhoud. Op onderdelen sluiten we bevoegdhedenoverdracht niet uit, als dit goed is voor de regio én voor ons dorp.

- ✓ De komende jaren maken wij vanuit een verantwoordelijke, constructieve houding met onze regionale partners serieus werk van een regionale uitvoeringsagenda.
- ✓ Een krachtige gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor zaken die voor de leefomgeving in ons dorp essentieel zijn; de Oegstgeester gemeenteraad moet zelf en eigenstandig kunnen blijven debatteren en beslissen over deze kwesties.
- ✓ Op het gebied van bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, wonen, water, erfgoed, groen, verkeer, inspraak, lokale sportfaciliteiten en de zorg dichtbij huis dragen we daarom geen bevoegdheden over, maar werken we wel actief samen met omliggende gemeenten, met begrip voor elkaars belangen.
- ✓ Binnen de Leidse regio wordt bezien of op maat taken of bevoegdheden overgedragen worden, omdat in sommige gevallen zowel dorps- als regiogenoten er baat bij hebben als onderwerpen worden opgepakt op een hoger niveau. Bijvoorbeeld als het gaat om regionale economie, werkgelegenheid en duurzaamheid.

Burgerparticipatie

Aan de ene kant vraagt een sterke gemeenschap om een gemeente die openstaat voor en ruimte geeft aan ideeën en initiatieven uit de samenleving. Aan de andere kant heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om het algemeen belang en de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid van alle inwoners te dienen, en mag de ruimte voor participatie er nooit toe leiden dat de gemeente wegloopt van haar verantwoordelijkheid. De afgelopen jaren hebben geleerd dat het betrekken van inwoners en organisaties veel kan brengen, zie bijvoorbeeld de projecten Klinkenbergerplas en De Voscuyl, maar dat er ook nog veel te leren valt. Daarbij wordt er op het gemeentehuis nog te vaak óver in plaats van mét het dorp gepraat.

- ✓ Het is van belang om tot een doordacht participatiebeleid te komen dat de komende jaren kan worden fijngeslepen op basis van ervaringen in Oegstgeest en elders.
- ✓ Het CDA Oegstgeest wil werk blijven maken van de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie als het gaat om het tijdig en slim betrekken van burgers: een vak apart.
- ✓ Inwoners krijgen het recht een alternatief in te dienen voor een gemeentelijk plan.
- ✓ Kansrijke burgerinitiatieven krijgen binnen de gemeentelijke organisatie een vaste accountmanager die hen kan helpen hun potentie zo volledig mogelijk te benutten.
- ✓ We vragen het college jaarlijks elke wijk te bezoeken en de concrete actiepunten die dit oplevert actief terug te koppelen, zowel richting de raad als naar de wijk.
- ✓ Beeldvormende raadsvergaderingen worden minder formeel en worden vaker op de plek in het dorp waar een thema speelt georganiseerd.
- ✓ De vergadercyclus van de gemeenteraad wordt zo ingericht dat beleidsthema's op gezette tijden integraal worden besproken, zodat de raad beter kan sturen.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #3

De deur van de gemeente staat altijd open

Dienstverlening van de gemeente gaat in toenemende mate digitaal. Dit biedt kansen, maar CDA Oegstgeest blijft aandacht vragen voor bijvoorbeeld ouderen of laaggeletterden die de digitale weg niet weten te vinden of burgers die hier om principiële redenen niet aan deelnemen. Wij zetten in op verbetering van digitalisering, maar daarnaast blijft persoonlijk contact nodig. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente geschillen voorkomt.

- ✓ De gemeente is toegankelijk voor iedereen.
- ✓ Waar nodig bezoekt de gemeente mensen thuis.
- ✓ Als iemand een klacht heeft, wordt persoonlijk contact gezocht om te achterhalen wat het echte probleem is en hoe dat kan worden opgelost.
- ✓ Als zich dan toch geschillen voordoen, lost de gemeente die zoveel mogelijk minnelijk op, waarbij zij oog houdt voor de positie van derden.

Veiligheid

Oegstgeest is een veilige gemeente. Dit moet vooral zo blijven. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving, zoals woninginbraken. Maar ook op misdragingen in het verkeer, overlast en vandalisme. Criminaliteit vindt in toenemende mate op digitale wijze plaats, denk aan identiteitsfraude. Het CDA Oegstgeest heeft hier aandacht voor. Waar mogelijk werkt de gemeente samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

- ✓ Buurtpreventie levert een bijdrage aan de veiligheid en sociale cohesie in de wijk, bijvoorbeeld doordat inwoners en/of ondernemers een WhatsApp-groep aanmaken. De gemeente blijft dit faciliteren, mede door op de website tips te plaatsen voor inwoners en ondernemers die samen de buurt een beetje veiliger willen maken.
- ✓ De openbare ruimte richten we veilig in; we zorgen voor voldoende verlichting en voorkomen onoverzichtelijke locaties.
- ✓ Verloedering van de leefomgeving, bijvoorbeeld door graffiti of leegstand, staan wij niet toe; de gemeente wijst eigenaren op hun verantwoordelijkheid en grijpt in.
- ✓ De gemeente houdt aandacht voor haar eigen informatieveiligheid, draagt bij aan de bewustwording van onlinegevaren, stimuleert aangiften van onlinecriminaliteit en steunt inwoners die mogelijk slachtoffer zijn van identiteitsfraude.

Zondag als waardevolle dag

Het CDA Oegstgeest hecht aan waarden en traditie, zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgegroeid tot een moment van bezinning, ontmoeting of ontspanning.

- ✓ Wij zullen blijven benadrukken dat de 24-uurseconomie niet zaligmakend is.
- ✓ De mogelijkheid om in Oegstgeest op zondag winkels te openen wordt niet verder verruimd. Evenementen in de openbare ruimte worden niet op zondag toegestaan, met inachtneming van de wettelijke kaders.
- ✓ De gemeente organiseert zelf op zondag geen evenementen.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #4

Lang leve de lokale cultuur en geschiedenis

Cultuur is belangrijk voor mens en samenleving. Vele Oegstgeestenaren zijn geboeid door culturele zaken. Geschiedenis, archeologie, monumenten en immaterieel erfgoed, zoals de schrijvers uit Oegstgeest, dragen bij aan de identiteit van ons dorp.

- ✓ Bewaren wat waardevol is, is een verantwoordelijkheid van de hele samenleving; de gemeente bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners, zoals scholen, de bibliotheek en culturele instellingen en verenigingen. Bijvoorbeeld door mee te denken bij huisvestingsvraagstukken en het benutten van fondsen.
- ✓ Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, maar houden uitdrukkelijk rekening met de ruimtelijke en historische context waarin ze plaatsvinden.
- ✓ Gemeentelijke monumenten en aangezichten koesteren we.
- ✓ Indien kerkgebouwen onverhoopt niet meer als kerk gebruikt worden, spant de gemeente zich in om het beeldbepalende karakter voor Oegstgeest te bewaren.

Hup, sport!

Sporten is niet alleen gezond, sportverenigingen vormen een ontmoetingsplaats voor mensen van verschillende leeftijden en achtergrond, en dragen bij aan een sterke samenleving waarin iedereen meedoet. Potentiële sociale problemen kunnen dankzij de sport in de kiem worden gesmoord. In 2016 is het zwembad vernieuwd. In 2017 hebben we groen licht gegeven aan de vernieuwing van sportpark De Voscuyl zodat daar volop gesport kan blijven worden. Het CDA Oegstgeest vindt dat de gemeente ook in de toekomst geld over moet hebben voor sport in ons dorp. Het behoud van vitale sportverenigingen en het betaalbaar houden van sportdeelname voor alle inwoners van Oegstgeest staan voor ons voorop. Tegelijkertijd zien wij dat mensen ook meer individueel, in de buitenruimte sporten.

- ✓ We stimuleren de inzet van sportverenigingen op het gebied van onderwijs, zorg, armoedebeleid, integratie en participatie door een deel van de financiering hieraan te koppelen, op basis van vertrouwen.
- ✓ We ondersteunen slimme financiering van sportverenigingen die de gemeente verantwoord en duurzaam kan dragen en maken hierover eerlijke, doorzichtige afspraken zodat onze verenigingen ook in de toekomst kunnen blijven bloeien.
- ✓ Indien verenigingen mogelijkheden zien om tegen redelijke voorwaarden het eigendom van opstallen of het beheer en onderhoud ervan van de gemeente over te nemen, staan wij hier positief tegenover.
- ✓ Het beheer van sporthal De Cuyl wordt in de toekomst zodanig vormgegeven dat hiervoor draagvlak is bij de verschillende binnensportverenigingen.
- ✓ Wij zien kansen voor meer openbare locaties voor bewegen en ontmoeten, zoals apparaten die uitnodigen tot bewegen. Op die manier willen we onze leefomgeving aantrekkelijker maken voor jong en oud.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #5

Het Dorpscentrum

De afgelopen jaren is er door talloze vrijwilligers hard gewerkt aan de toekomst van het Dorpscentrum aan de Lijtweg. Het in stand houden van dit gebouw is geen taak van de gemeente. Toch vindt het CDA Oegstgeest dat de gemeente zich er voor moet inzetten dat het gebouw als multifunctioneel centrum voor alle generaties behouden blijft. Als verstrekker van subsidies aan instellingen die ruimtes in het gebouw huren (het ouderen- en jongerenwerk) en als organisatie die zelf regelmatig behoefte heeft aan een externe ruimte kan de gemeente een positieve rol vervullen bij het behoud van het Dorpscentrum, net zoals bij andere locaties met een soortgelijke functie, zoals kerken of de bibliotheek.

Vrijwilligerswerk nog leuker en vooral makkelijker maken

Vrijwilligers spelen nu al een grote rol op belangrijke terreinen: sport, zorg, cultuur, natuur en duurzaamheid. De gemeente kan vrijwilligerswerk nog makkelijker en leuker te maken, moet randvoorwaarden creëren waaronder vrijwilligerswerk kan (blijven) floreren in Oegstgeest.

- ✓ Wij willen de slagkracht van verenigingen vergroten door minder beperkende regels.
- ✓ Vrijwilligers komen niet terecht in onbegrijpelijk papierwerk en trage procedures.
- ✓ Wat ons betreft zijn aan het zijn van vrijwilliger zo min mogelijk kosten verbonden. De Verklaring Omtrent Gedrag willen wij voor vrijwilligers in ons dorp gratis maken.
- ✓ Ook jongeren willen zich inzetten voor hun vereniging of een gezamenlijk doel, maar het is ook een trend dat zij zich minder willen binden. Het moderne vrijwilligerswerk is steeds vaker ad hoc, voor bepaalde tijd en op onregelmatige basis ('flitsvrijwilliger'). Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente verenigingen en instellingen ondersteunt die moeite hebben met deze omslag door expertise en goede voorbeelden te bieden.
- ✓ Waar nodig faciliteert de gemeente dat netwerkorganisaties als Dorpskracht en Stichting Present verder versterkt worden, zodat vraag naar en aanbod van vrijwilligers beter met elkaar verbonden en kennis nog beter uitgewisseld kan worden.

Integratie

De kracht van de Oegstgeester samenleving werd bij uitstek zichtbaar rondom de crisisopvang van vluchtelingen, met respect voor emoties en afwijkende standpunten. Dankzij vrijwilligers kunnen nieuwe Nederlanders snel hun plek vinden in ons dorp. De toestroom van vluchtelingen brengt allerlei vragen met zich mee, bijvoorbeeld voor wat betreft huisvesting. Daarbij vraagt het CDA Oegstgeest aandacht voor het feit dat landelijk te veel statushouders te lange tijd aangewezen zijn op de bijstand.

- ✓ Beheersing van de Nederlandse taal is de belangrijkste voorwaarde voor succesvolle inburgering van nieuwkomers; de gemeente moet hierop sturen.
- ✓ Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente statushouders direct in aanraking brengt met onderwijs en vrijwilligerswerk, al dan niet via regionale initiatieven, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt; kinderen gaan zo snel mogelijk naar school.
- ✓ Statushouders krijgen niet automatisch voorrang bij een sociale huurwoning, maar het is wel de taak van de gemeente hen te huisvesten. Het CDA Oegstgeest wil dat de gemeente bij de uitvoering van deze verplichting nadrukkelijk rekening houdt met de toegankelijkheid van sociale huur voor starters, gezinnen en andere groepen.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #6

Integratie (vervolg)

- ✓ Wij stellen voor dat de bijeenkomsten die worden georganiseerd voor nieuwe inwoners en voor mensen die het Nederlanderschap verkrijgen gecombineerd worden; zo brengen we tot uitdrukking dat in ons dorp ruimte is voor iedereen die een positieve bijdrage wil leveren. Ook dorpsgenoten die recent 18 jaar zijn geworden worden wat ons betreft van harte voor deze bijeenkomst uitgenodigd.

Tegenprestatie naar vermogen

Het CDA Oegstgeest vindt dat iedereen die dat kan een steentje moet bijdragen aan de samenleving. Met de Participatiewet zijn gemeenten verantwoordelijk gemaakt voor dorpsgenoten die zonder werk zitten. Ook mensen waarvoor betaald werk een brug te ver of een gepasseerd station is, vinden wij participatie van belang. Niet alleen de samenleving heeft daar baat bij, maar veelal ook de mensen en hun directe omgeving zelf.

- ✓ Het CDA Oegstgeest wil zich inzetten voor betaald werk voor hen die dat kunnen. Het is de verantwoordelijkheid van iedereen om zijn of haar talenten in te zetten voor de samenleving; werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten.
- ✓ Het is helaas niet altijd reëel om te veronderstellen dat ouderen op korte termijn een baan vinden, soms is dit ook niet de beste oplossing. Vaak zijn zij wel op een andere manier in de samenleving actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger. Die inzet verdient juist vanwege de schat aan ervaring die zij meebrengen waardering.
- ✓ De gemeente vervult een voorbeeldfunctie als het gaat om het bieden van kansen op de arbeidsmarkt, aan jong en oud, mensen met een beperking en statushouders.
- ✓ Van mensen die een bijstandsuitkering ontvangen verwachten we een tegenprestatie die past bij de mogelijkheden die zij hebben. Bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. De gemeente biedt actief enkele vormen van vrijwilligerswerk aan.
- ✓ Uitkeringsfraude, maar ook misbruik van bijv. PGB-gelden, wordt bestreden.
- ✓ Dankzij het landelijke CDA krijgen jongeren, als zij dit willen, de komende jaren van de nieuwe regering de tijd om een bijdrage aan de samenleving te leveren in de vorm van een maatschappelijke diensttijd. Zodra duidelijk is hoe dit concreet vorm krijgt, wil het CDA Oegstgeest zich er samen met scholen en andere maatschappelijke organisaties voor inzetten om hier ook lokaal invulling aan te geven.

Eigen bijdragen

Uitgangspunt voor het CDA Oegstgeest is dat de maatschappelijke voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Tegelijkertijd drukken de kosten van zorg op de gemeenschap en vinden wij het een gezond mechanisme dat gebruikers van zorg die dat kunnen een deel van de kosten zelf betalen, in de vorm van een (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage.

- ✓ Wij staan voor de toegankelijkheid van zorg voor iedereen die dat nodig heeft.
- ✓ Een eigen bijdrage helpt goede zorg ook in de toekomst betaalbaar te houden.
- ✓ Waar mogelijk organiseert de gemeente een vangnet voor mensen met een smalle beurs. Met name de stapeling van kosten kan een knelpunt opleveren. Hierbij vragen wij in het bijzonder aandacht voor inkomens die vaak net buiten regelingen vallen.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #7

Passend minimabeleid

Armoede is niet alleen een financieel probleem maar vaak ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Het CDA Oegstgeest wil mensen in armoede in staat stellen kansen te benutten en wil dat mensen die dat (nog) niet kunnen hulp krijgen. Daarom wil het CDA Oegstgeest een actief armoedebelief in Oegstgeest, waarbij in het bijzonder oog is voor mensen die nu net buiten de verschillende regelingen vallen.

- ✓ De komende periode wordt het minimabeleid wat ons betreft binnen de Leidse regio geharmoniseerd, mits daar ook de komende jaren voldoende financiële ruimte voor blijft bestaan; harmonisatie betekent dat de toegang tot deze regelingen wordt verhoogd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm en dat er een uitgebreidere participatieregeling voor volwassenen komt.
- ✓ We steunen maatschappelijke initiatieven voor armoedebestrijding door bijvoorbeeld kerken, scholen en de voedselbank.

Oog voor problematische schulden

Als je complexe schulden hebt, is een oplossing zonder hulp niet gemakkelijk te vinden. Hoe eerder problemen worden gesignaleerd, des te kleiner de impact op iemands leven én de gevolgen voor de gemeenschap zullen zijn; de maatschappelijke kosten van iemand die dakloos is geworden zijn vele malen hoger dan het tijdig aanpakken van problemen.

- ✓ Wij willen dat de gemeente inwoners actief informeert over bestaande regelingen en wijst op mogelijkheden voor financieel advies en hulp bij het invullen van formulieren, door te verwijzen naar maatschappelijke initiatieven als Schuldhulpmaatje.
- ✓ De gemeente brengt mensen met schulden niet verder in de financiële problemen met incassoprocedures en beslagleggingen als dit niet echt nodig is en dringt hier ook op aan bij maatschappelijke en regionale partners, zoals zorginstellingen, de woningbouwcorporatie en Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland; het zoeken van een oplossing voor de schuldenaar is in het geval van wanbetaling evengoed het vertrekpunt als het feit dat verplichtingen nagekomen moeten worden.

Weg met eenzaamheid

Meer en meer mensen worstelen met eenzaamheid, ook in Oegstgeest. Het is vaak nog een taboe en in sociaal opzicht misschien wel de grootste uitdaging van onze tijd. Het CDA Oegstgeest wil dit doorbreken en heeft hier de afgelopen periode een begin mee gemaakt. Eenzaamheid komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral jongeren en ouderen zijn kwetsbaar. Vraagverlegenheid versterkt dit probleem. De zorg en aandacht voor jong en oud is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ons allemaal.

- ✓ Om eenzaamheid bij ouderen tegen te gaan, zetten wij in op het versterken van bestaande verbanden en willen wij dat de gemeente een steuntje in de rug geeft om actiever te worden, anderen op te zoeken, erop uit te gaan.
- ✓ Belangrijk is dat vrijwilligers en professionals in de gehele eerstelijnszorg tijdig signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen. Op deze manier kan er tijdig informele of professionele ondersteuning worden ingezet.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #8

Ondersteunen van mantelzorgers

De zorg in ons dorp zou ondenkbaar en onbetaalbaar zijn zonder de liefde en inzet van mantelzorgers. Voor mantelzorgers is zorg vaak vanzelfsprekend. Wij hebben daar grote waardering voor en zien het als onze plicht om hen bij hun zorgtaken te ondersteunen én voortdurend oog te hebben voor de grenzen die ook mantelzorgers hebben.

- ✓ Om te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken, blijft de gemeente ondersteuning bieden. Bijvoorbeeld door het aanbieden van dagopvang, professionele ondersteuning of respijtzorg, zodat de mantelzorger even “vrijaf” heeft.
- ✓ Wij vragen professionals om mantelzorgers bij hun aanpak te betrekken en tijdig te signaleren wanneer de zorg voor een mantelzorger te zwaar lijkt te worden, door dit vanaf het eerste moment te bespreken.
- ✓ Wij vinden dat de gemeente niet kan korten op zorg als er geen mantelzorg is of als de mantelzorger die hier altijd invulling aan heeft gegeven overbelast dreigt te raken.
- ✓ Bij de evaluatie van bestaand en het formuleren van nieuw beleid vragen we structureel aandacht voor de grenzen van mantelzorgers.
- ✓ De gemeente geeft jaarlijks een blijk van waardering aan mantelzorgers.

Een kindvriendelijk dorp

Ieder kind verdient een uitdagende leefomgeving waarin het veilig kan opgroeien. Het CDA Oegstgeest vindt het van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen. Ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Dit kan alleen als kinderen zich veilig door het verkeer kunnen bewegen. Alle kinderen moeten de kans krijgen om mee te doen, ook als het hun ouders aan de middelen of het vermogen ontbreekt.

- ✓ Wij bepleiten strengere handhaving van verkeersovertredingen in kinderrijke buurten en in de omgeving van sportparken en scholen door hier speciale handhavingsacties te houden, waarbij geldt: *zero tolerance*.
- ✓ Wij willen ouders stimuleren de auto te laten staan als zij hun kind wegbrengen.
- ✓ De gemeente zorgt voor een goed en gevarieerd aanbod aan speel- en ontmoetingsmogelijkheden, in samenspraak met elke buurt, voor alle leeftijden.
- ✓ Burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speeltuinen, scouting, kinderboerderijen en kindervakantiewerk kunnen rekenen op onze medewerking.
- ✓ Toegang tot sport, cultuur maar ook basisvoorzieningen om te leren, zoals een computer, moeten voor ieder kind mogelijk zijn. Faciliteiten om armoede onder kinderen tegen te gaan, worden als onderdeel van het minimabeleid aangeboden en samengevat, zodat in een keer overzichtelijk is welke ondersteuning mogelijk is.
- ✓ De gemeente zorgt ervoor dat scholen, verenigingen en zorgprofessionals elkaar weten te vinden als het niet goed gaat met een kind.
- ✓ (V)echtscheidingen kunnen diepe sporen nalaten bij een kind; privékwestie of niet, dit is een maatschappelijke probleem dat door steeds meer gemeenten en ook de nieuwe regering serieus genomen wordt. Het belang van het kind staat voorop. Wat het CDA Oegstgeest betreft ligt er een rol bij de gemeente door samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om problemen in de kiem te smoren en te leren van resultaten elders.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #9

Zorgen voor jeugd en gezin

De afgelopen jaren is er door het Centrum voor Jeugd en Gezin, sociale wijkteams, andere zorgprofessionals, regionale partners, onze bestuurders en de voltallige gemeenteraad hard gewerkt om de nieuwe gemeentelijke zorgtaken (de 'drie decentralisaties') vorm te geven. Er is veel gebeurd, veel goed gegaan, maar er moet ook nog veel gebeuren. Jeugdzorg verdient daarbij bijzondere aandacht.

In te korte tijd moesten gemeenten van het Rijk voor minder geld dezelfde zorg blijven leveren. Dit vroeg en vraagt om andere werkwijzen. Het CDA Oegstgeest is er niet van overtuigd dat dit binnen de gegeven financiële voorwaarden haalbaar is. De afgelopen jaren hebben we al te maken gehad met budgetoverschrijdingen bij de jeugdhulp. En nog erger: wachtlijsten. Onacceptabel, elk kind telt mee en heeft recht op zorg. De komende jaren blijven landelijke budgetten verder dalen. Om ervoor te zorgen dat jeugdigen hiervan niet op korte termijn de dupe worden, heeft de gemeente de afgelopen jaren geld apart gezet om tegenvallers te kunnen opvangen en de zorg te kunnen blijven betalen. Voor de langere termijn zijn meer inzet op preventie en lichtere vormen van zorg noodzakelijk. Ook zullen wij het probleem van de oplopende financiële tekorten in de jeugdhulp onder de aandacht van de rijksoverheid (blijven) brengen.

- ✓ Er is nog een wereld te winnen door sneller maatwerk te leveren voor de juiste hulp voor het kind, samenwerking te versterken en onnodige bureaucratie terug te dringen.
- ✓ Niemand valt tussen wal en schip, ook niet als iemand meerderjarig wordt.
- ✓ Wij bepleiten een betere overgang tussen verschillende vormen van zorg en vinden dat de gemeente jongeren en hun familie daarin duidelijk en op tijd moet begeleiden.
- ✓ Ook aanbieders van zorg hebben te maken met veel bureaucratie; de gemeente hamert er binnen het verantwoordelijke regionale samenwerkingsverband op dat de administratieve lasten in verband met contracten en verantwoording zoveel mogelijk worden beperkt en dat wordt gestuurd op resultaten op basis van vertrouwen.
- ✓ De gemeente moet samen met instellingen de transformatie in de zorg bewerkstelligen, bijvoorbeeld doordat een deel van het zorggeld gereserveerd wordt voor het op gang helpen van vernieuwende ideeën en ook kleinere zorgaanbieders en nieuwe toetreders kansen te geven.
- ✓ We betrekken eerstelijns gezondheidswerkers, huisartsen en instellingen bij de versterking van lokale toegangspunten tot de zorg die nodig is.
- ✓ We versterken de samenwerking tussen basisscholen en het Centrum voor Jeugd en Gezin, juist om de drempel voor ouders te verlagen. Bijvoorbeeld door een periodiek overleg of een spreekuur op school.
- ✓ Wij willen dat problemen met taal, spraak, motoriek, leer- en gedragsstoornissen bij kinderen eerder worden ontdekt en zo mogelijk worden verholpen, zodat ze in hun latere leven geen grotere problemen krijgen.
- ✓ Het CDA Oegstgeest blijft richting de centrale overheid (ministerie en Tweede Kamer) signaleren welke structurele knelpunten er zijn rondom de decentralisatie van de jeugdzorg en wil een voortrekkersrol spelen bij het organiseren van een breed gedragen en krachtig signaal vanuit de regio.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #10

Regie over eigen zorg en leven

In Oegstgeest hebben we de zorg goed voor elkaar. Ons dorp is zelfs altijd pionier geweest. Denk bijvoorbeeld aan de geestelijke gezondheidszorg, Corpus en het Bio Science Park. Het CDA Oegstgeest gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen wél kunnen en dat iedereen zolang dat kan de regie houdt over de zorg die hij of zij krijgt, en dat zoveel mogelijk in de vertrouwde omgeving. Zo beschermen we de menselijke maat in de zorg. Daarbij zetten we in op preventie en schuwen innovaties niet. Vaststaat dat voorkomen ook uit financieel oogpunt beter dan genezen is. Technologie kan ervoor zorgen dat mensen langer zelf de regie over hun leven kunnen houden.

- ✓ Woningaanpassing is voor ons een prominente vorm van maatschappelijke ondersteuning die ervoor zorgt dat mensen langer thuis kunnen wonen.
- ✓ Er worden afspraken gemaakt met zorgorganisaties over maatwerk bij de thuiszorg.
- ✓ De gemeente heeft veel voorzieningen en ons dorp kent nog meer initiatieven die hulp bieden aan hen die dat nodig hebben. Tegelijkertijd zien we soms dat hiervan geen gebruik wordt gemaakt. Het CDA Oegstgeest omarmt het streven naar zelfredzaamheid, maar benadrukt dat juist in een sterke samenleving hulp vragen heel normaal moet zijn.
- ✓ Wij moedigen lokale en regionale initiatieven aan waarbij buurten, maatschappelijke organisaties en kerken alledaagse zorg voor ouderen en zieken in hun eigen omgeving organiseren en zoeken naar passende manieren om dit te ondersteunen.
- ✓ Oegstgeest is een dementievriendelijke gemeente; de gemeente verbindt de vele initiatieven die er al zijn en houdt bij investeringen in de leefomgeving rekening met het feit dat ook deze inwoners er zo lang mogelijk mobiel kunnen zijn.
- ✓ Wij willen dat ons dorp een proeftuin wordt voor slimme zorg op het gebied van eHealth en domotica; wij verwelkomen initiatieven op dit gebied en willen dat hier bij aanbestedingen aandacht voor is.
- ✓ Wij willen dat de gemeente samen met het dorp zorgt voor een versterking van het netwerk van AED's in de publieke ruimte, het volgen van een EHBO- of reanimatiecursus stimuleert en het burgerhulpverlenerschap promoot, zodat mensen in levensbedreigende situaties sneller op de juiste manier geholpen kunnen worden.

Veiligheid en toegankelijkheid van stoepen en straten

In het verleden zijn er vluchtheuvels en hoger liggende tegels en drempels geplaatst waarvan nu duidelijk is dat die meer onwenselijke situaties veroorzaken dan tegengaan. Voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen, is het van belang dat de openbare ruimte geen drempels opwerpt voor mensen met een rolstoel, rollator of kinderwagen.

- ✓ Het CDA Oegstgeest wil de komende periode kijken welke nijpende knelpunten eerder opgelost kunnen worden dan pas op het moment dat onderhoud is voorzien.
- ✓ De gemeente informeert inwoners actief over laagdrempelige mogelijkheden om deze knelpunten te melden.
- ✓ Van aannemers die in de openbare ruimte aan het werk zijn eisen we dat de omgeving niet alleen veilig is, maar ook toegankelijk blijft gedurende het werk.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #11

Duurzaamheid

Voor het CDA Oegstgeest is goed rentmeesterschap een belangrijke waarde. Een duurzame toekomst vraagt om een forse investering in de economie en infrastructuur van ons land. De rol van Oegstgeest hierin is beperkt, maar dit betekent niet dat we niets moeten doen. Het CDA Oegstgeest kiest ervoor verduurzaming op te pakken binnen de Leidse Regio. Op deze schaal kunnen we de grootste bijdrage leveren aan oplossingen voor een mondiaal vraagstuk. Lokaal stimuleren we initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers. Daarbij wil het CDA Oegstgeest ervoor waken dat vanuit een op zich gezonde verduurzamingsdrang andere aspecten, zoals de belangen van inwoners of de financiële positie van de gemeente op de achtergrond komen te staan.

- ✓ De gemeente geeft het goede voorbeeld en blijft werk maken van het verder verduurzamen van haar gebouwenportefeuille.
- ✓ De gemeente dringt bij Servicepunt71 aan op een verdere professionalisering van de inkoopfunctie waar het duurzaam inkopen betreft; kansen op het gebied van circulariteit, *biobased* inkopen, CO₂- en energieneutraliteit maar ook eerlijke handel en *social return* worden voorafgaand aan elke aanbesteding actief in kaart gebracht; levenscycluskosten staan bij investeringen centraal.
- ✓ Een van de meest effectieve en tegelijk goedkope manieren om ons dorp te verduurzamen is zuiniger omgaan met energie. De gemeente stimuleert energiebesparende maatregelen zoals woningisolatie door het dorp actief te informeren over subsidieregelingen.
- ✓ Wij willen ruimte bieden aan initiatieven van bewoners, verenigingen, corporaties en bedrijven om zelf energie op te wekken en hebben daarbij oog voor een goede ruimtelijke inpassing. De gemeente kan deze initiatieven ondersteunen door belemmeringen in regelgeving en ruimtelijke plannen weg te nemen.
- ✓ Bij nieuwbouw staan wij voor duurzaam bouwen en het geven van kortingen op leges als aangetoond wordt dat sprake is van energie neutrale of -opwekkende woningen.
- ✓ Gezien de beperkte ruimte is het CDA Oegstgeest tegen windmolens in Oegstgeest, tenzij er groot draagvlak is bij omwonenden; indien er plannen zijn om vlak over de gemeentegrens windmolens te plaatsen, komt de gemeente op voor het dorpsbelang.
- ✓ Het aantal elektrische auto's neemt in rap tempo toe. Dit vereist een infrastructuur van laadpalen, zowel op particulier als op openbaar terrein. De gemeente gaat in de openbare ruimte een actiever beleid voeren op dit punt.
- ✓ Met de afvalverwerker wordt gestreefd naar het zo veel mogelijk hergebruiken en als dat niet kan recycleren van afval. Wij vinden dat we iets van inwoners mogen vragen als zij met het beter scheiden van hun afval aantoonbaar kunnen bijdragen aan een beter milieu, maar willen ook nadrukkelijk rekening houden met de praktische en financiële gevolgen voor het huishouden. Daarbij hebben we oog voor de technologische ontwikkeling, die steeds betere resultaten door nascheiding mogelijk maakt. Bovenal bevordert de gemeente wat ons betreft de bewustwording bij de inwoners dat afval vaak voorkomen kan worden.
- ✓ Door regionale samenwerking en in overleg met de netbeheerder en andere belanghebbenden maken wij de komende jaren werk van het verduurzamen van de energie-infrastructuur.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #12

Passende verbouw en nieuwbouw

Nieuwbouw moet passend zijn bij het dorpse karakter van Oegstgeest. Het stedenbouwkundig ontwerp moet goed in elkaar steken en eraan bijdragen dat mensen in een veilige, groene, goed bereikbare en aantrekkelijke omgeving wonen. Bij nieuw- en verbouw zet het CDA Oegstgeest in op een aantal specifieke doelgroepen.

- ✓ Het woningaanbod voor mensen in de middenklasse en senioren binnen Oegstgeest is te schaars. Het CDA Oegstgeest zet de komende periode in het bijzonder in op het bouwen voor deze doelgroepen, bijvoorbeeld op het terrein waar nu het voormalige Centrum '45 en het CARP-gebouw staan. Als we het voor elkaar krijgen meer woningen in dit segment te realiseren, komt de doorstroom beter op gang.
- ✓ De komende jaren zijn de ontwikkelingen op het landgoed Endegeest en de vormgeving van de locatie Overgeest van belang; deze gebieden zijn medebepalend voor de kwaliteit van ons dorp. Naast aandacht voor de oudere monumenten is het van belang om de ruimtelijke kwaliteit van deze woongebieden te bewaken.
- ✓ Met woningcorporaties en private ontwikkelaars willen we gerichte prestatieafspraken maken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod, waarbij wordt gestreefd naar het combineren van verschillende doelgroepen en levensbestendig bouwen, zodat mensen lang op dezelfde plek kunnen blijven wonen.
- ✓ Kleine bedrijvigheid in of bij een woning moet niet belemmerd worden door regels van de gemeente als niet evident is dat andere belangen in het geding zijn. Dat geldt ook voor uitbouwen aan woningen om het wonen met zorg aan huis mogelijk te maken.

Een groen dorp is een zaak van ons allemaal

Het CDA koestert het groen in Oegstgeest. Het groene karakter van onze straten en lanen is een belangrijke reden voor het woongenot van veel mensen. Verloedering en onveilige situaties moeten worden voorkomen. Dit vraagt om goed doordacht en evenwichtig beheer. Bewoners moeten betrokken worden bij het beheer van het openbaar groen in hun wijk.

- ✓ Het CDA Oegstgeest vindt dat de gemeente met wijkbewoners in gesprek moet over de wijze waarop het beheer van het groen binnen het budget het beste kan gebeuren.
- ✓ Groen mag nooit onveilige verkeerssituaties opleveren; dat betekent bijvoorbeeld dat rondom rotondes, wandelpaden en oversteekplaatsen regelmatig wordt gemaaid.
- ✓ Snippergroen – een groenstrookje naast een huis – wordt zoveel mogelijk en tegen reële prijzen overgedragen aan particulieren; afspraken worden goed vastgelegd.
- ✓ Wij willen inwoners stimuleren tuinen en daken te vergroenen. Dit helpt tegen de steeds groter wordende wateroverlast, is goed voor de natuur en draagt bij aan een groener Oegstgeest. Bij nieuw- of verbouw leggen we hiervoor betekenisvolle normen op, wat we meenemen bij de implementatie van de Omgevingswet.
- ✓ Beeldbepalend groen wordt zoveel mogelijk gespaard bij noodzakelijk groenbeheer.
- ✓ De gemeente voert in samenspraak met de buurt een actief bomenbeleid, houdt de bomen gezond en zorgt anders tijdig voor vervanging van afstervende en daarmee verkeersgevaarlijke bomen. Wij willen de komende vier jaar 250 jonge bomen planten om het groene en vitale karakter van ons dorp te benadrukken.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #13

Busverbindingen in Oegstgeest

Voor de leefbaarheid van onze buurten is goed openbaar vervoer van groot belang. Het stelt mensen in staat om te participeren en draagt bij aan verbetering van de leefomgeving.

- ✓ Wij blijven ons inzetten voor een goede busverbinding van en naar al onze wijken.
- ✓ Indien dit onverhoopt niet lukt via de bovenlokale concessie, zoeken we lokaal naar een alternatief, bijvoorbeeld door het opzetten van een buurtbus te faciliteren of door slim gebruik te maken van doelgroepenvervoer dat al plaatsvindt. We willen met onze partners in de regio en de provincie afspreken dat regionale c.q. provinciale afspraken met een vervoerder lokale oplossingen niet in de weg staan.
- ✓ Wij vinden dat mensen met een beperking ongehinderd gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer.

Brug in Poelgeest

Het CDA Oegstgeest heeft altijd gepleit voor een tweede ontsluitingsweg van Poelgeest. Een tweede ontsluiting is nodig voor een goede bereikbaarheid van de wijk en ze is goed voor de verkeersveiligheid in de wijk. In 2016 hebben Oegstgeest en Leiden hierover afspraken gemaakt en het ziet ernaar uit dat de brug de komende jaren gerealiseerd kan worden.

- ✓ Die brug moet er nu snel komen, inwoners vragen erom en het is bovendien een voorwaarde om in Poelgeest een busverbinding te realiseren.

Bereikbaarheid Nieuw Rhijngeest en Buitenlust

- ✓ Het CDA Oegstgeest vindt het van belang dat Nieuw Rhijngeest op een goede manier ontsloten wordt en dat de Rijnzicht- en de Rijsburgerweg toekomstbestendig worden ingericht.
- ✓ Daarbij moet ook geluisterd worden naar de geluiden van inwoners die al sinds jaar en dag in Oegstgeest wonen, met name in de wijk Buitenlust ("Indische buurt").
- ✓ Daarnaast vraagt het CDA Oegstgeest bij de herinrichting van de Rijnzichtweg aandacht voor de veiligheid rondom het viaduct onder de A44.

Blauwalg en Klinkerbergerplas

- ✓ Het CDA Oegstgeest wil de komende periode gebruiken om te onderzoeken of het mogelijk is de Klinkerbergerplas te verbinden met open water. Een verbinding met open water zou een oplossing kunnen bieden voor de blauwalgproblematiek.
- ✓ Bovendien draagt het creëren van een rechtstreekse vaarverbinding met doorgaande vaarroutes bij aan het verder aantrekkelijk maken van dit gebied.

Wat willen we in ieder geval bereiken? #14

Steunen van lokale ondernemers

Het CDA Oegstgeest waardeert ondernemerschap en wil dat waar mogelijk in alle bedrijfsfasen stimuleren, met name als het gaat om huisvesting. In het bijzonder startende ondernemers kunnen een steuntje in de rug gebruiken. Voorop staat dat ondernemers vooral geen last van de gemeente mogen hebben.

- ✓ De gemeente is gemakkelijk bereikbaar voor ondernemers, via een vaste accountmanager die snel antwoord geeft en meedenkt.
- ✓ Oegstgeester ondernemers worden actief uitgenodigd mee te dingen naar gemeentelijke opdrachten.
- ✓ De gemeente zoekt met ondernemers naar creatieve oplossingen voor huisvesting, al dan niet tijdelijk en/of gezamenlijk en waar mogelijk mede met als doel leegstand tegen te gaan of monumenten vitale functies te blijven geven.
- ✓ De gemeente neemt actief deel aan regionale economische samenwerking om het regionale investeringsklimaat te verbeteren. Daarbij geldt: wat goed is voor de economie in de regio, is goed voor Oegstgeest.
- ✓ In 2017 is de Stichting Dorpsmarketing opgericht, met steun van het CDA Oegstgeest. Voor het behoud van de kwaliteit van de voorzieningen, de leefbaarheid en de werkgelegenheid is dorpsmarketing in toenemende mate belangrijk. Dorpsmarketing kan het dorp met name regionaal op de kaart zetten als een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken, winkelen, ondernemen en recreëren. Verschillende organisaties in ons dorp zetten zich actief in voor dit doel. Indien blijkt dat we als dorp hiervan de vruchten plukken, en ook in de toekomst voldoende partijen een bijdrage blijven leveren, blijft de gemeente dit wat het CDA Oegstgeest betreft ook doen.

Gratis parkeren

- ✓ Parkeren op straat blijft overal in Oegstgeest gratis.

Vlieghinder

Ons dorp ligt in het hart van de Randstad, net als Schiphol. Dat in verschillende wijken op gezette tijden enige hinder wordt ervaren van (te) laag overvliegende vliegtuigen die gebruikmaken van de Kaagbaan, is niet te vermijden. Wij realiseren ons dat Schiphol onze regio veel welvaart brengt. Maar dat betekent niet dat de gemeente niet voor de belangen van haar inwoners hoeft op te komen. Dit is des te belangrijker vanwege de groeiambities die Schiphol heeft.

- ✓ Het gemeentebestuur neemt actief deel aan de verschillende gremia die er zijn om de belangen van Oegstgeest en de hinder die er wordt ondervonden en gemeten te blijven agenderen.
- ✓ Daarbij zal het gemeentebestuur in ieder geval moeten pleiten voor het strikter handhaven van bestaande normen, het zo hoog mogelijk aanvliegen van vliegtuigen, het zoveel mogelijk gebruiken van de glijvlucht en het minimaliseren van het aantal nachtvluchten.